

Vanhuus monin silmin

Kuva: Pinja Nikki

Vastausohjeet

Kirjoita omalla kielelläsi ja tyylilläsi. Tekstien pituutta ei ole rajoitettu. Otamme vastaan myös valokuvia, piirustuksia, aikaisempia muistelutekstejä ja haastatteluita. Lähetä vain sellaista aineistoa, jonka lähettämiseen sinulla on oikeus ja/tai lupa. Jos lähetät vastauksen postitse, kirjoita ensimmäiselle sivulle nimesi tai nimimerkkisi, yhteystiedot, syntymäaika ja ammatti, ja aloita varsinainen vastaus toiselta sivulta lähtien.

Kirjoita vastaukseesi suostumuksesi siihen, että lähettämäsi aineisto arkistoidaan nimellä tai nimimerkillä SKS:n arkistoon, ja että aineiston saa luovuttaa Tietoarkistoon käsiteltäväksi ja luovutettavaksi tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Tutustu SKS:n arkiston keruuohjeisiin

www.fnlit.fi/arkisto/luovuta-aineistoa

Lähetä kirjoituksesi 31.10.2025 mennessä

– verkkolomakkeella osoitteessa

www.fnlit.fi/vanhuus

tai postitse osoitteeseen Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, arkisto, PL 259, 00171 Helsinki, merkitse kuoreen tunnus "Vanhuus".

Muistitietokeruu 15.1.–31.10.2025

Suomessa asuu tällä hetkellä noin 1,3 miljoonaa yli 65-vuotiasta. Ihmiset elävät nykyisin yhä pidempään, osa jopa yli 100-vuotiaiksi. Meitä ihmisiä on monenlaisia ja kaikilla ikääntyneilläkin on oma tarinansa.

Millaista on vanhuus tämän päivän Suomessa? Millaisia tunteita ikääntymiseen ja vanhuuteen liittyy? Millaiseksi kuvittelet oman vanhuutesi? Millaisia kokemuksia ja tarinoita sinulla on isovanhemmistasi tai muista ikääntyvistä ja vanhoista ihmisistä?

Kerro meille, millaisia ajatuksia sinulla on vanhuudesta! Keruu on suunnattu kaikille iästä riippumatta, mutta erityisesti toivomme koululaisten, 5.–9.-luokkalaisten, sekä yli 65-vuotiaiden näkemyksiä.

Edellisen kerran nuorten ja vanhojen ihmisten vaikutelmia ikääntyvien elämästä koottiin vuonna 1985. Kirjoituskilpailun tavoitteena oli aktivoida keskustelua ikääntymisestä ja vanhoista ihmisistä.

Keruun järjestävät Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seura yhteistyökumppaninaan Opetushallitus. Vastaukset arkistoidaan SKS:n arkistoon, sähköisinä saapuneet myös Tietoarkistoon. Tiedotamme keruun tuloksista keväällä 2026 ja arvomme kaikkien kirjoituksensa lähettäneiden kesken kirjapalkintoja.

Tule mukaan oppilaidesi kanssa keräämään kirjoituksia vanhuudesta!

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkisto järjestää vuosittain useita keruita, joihin vastaaminen sopii myös koulussa toteutettavaksi. Osallistumiseen ei ole asetettu alaikärajaa. Nyt keräämme ajatuksia vanhuudesta ja vanhoista ihmisistä. On erityisen arvokasta saada muistitietoa ja keruuvastauksia myös lapsilta ja nuorilta.

Ennen keruuseen vastaamista opettajan tulee varmistaa, että oppilaiden huoltajat ovat antaneet luvan keruuvastauksien lähettämiseen SKS:lle. Voit pyytää luvan parhaaksi katsomallasi tavalla, mutta on tärkeää, ettet lähetä sellaista aineistoa, josta lupa puuttuu tai tilanne on epäselvä. Voit hyödyntää tässä esimerkiksi seuraavaa mallitekstiä:

Huoltajan suostumus

Alaikäisen huoltajana suostun siihen, että lapsi kirjoittaa aineistoa, joka tallennetaan ja arkistoidaan Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistoon. Niiltä osin kuin lapsella on oikeus kerättyyn/tallennettuun aineistoon, annan huoltajana luvan siihen, että kerätyn/tuotetun aineiston tietoja saa käyttää, säilyttää ja julkaista SKS:n tehtävien täyttämiseksi lain sallimissa rajoissa ja hyvän tavan mukaisesti. Kerätty/tuotettu aineisto on SKS:n arkistossa vapaasti käytettävissä.

Oppilaat voivat vastata keruuseen nimellä tai nimimerkillä. Vastaamisen voitte toteuttaa kahdella eri tavalla:

1. Oppilaat vastaavat keruuseen kirjoittamalla vastaukset tietokoneella ja opettaja kerää vastaukset. Palauta tällöin vastaukset keruun sähköisen lomakkeen kautta. Voit liittää vastaukset kyselyyn LIITTEENÄ (ei kopioimalla keruulomakkeen vastauslaatikoon) osoitteessa www.finlit.fi/vanhuus. Lomakkeen lopusta löytyy kohta, jossa vakuutat, että sinulla on oikeus ja/tai lupa lähettämäsi aineiston luovuttamiseen.
2. Oppilaat vastaavat keruuseen käsin kirjoittaen ja opettaja palauttaa vastaukset postitse osoitteeseen Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, arkisto, PL 259, 00171 Helsinki. Kuoreen tunnus "Vanhuus". Lähetysten mukana sinun opettajana tulee liittää vakuutus, että sinulla on oikeus ja/tai lupa lähettämäsi aineiston luovuttamiseen.

HUOM: Opettaja palauttaa vastaukset kootusti.

Oppilaiden vanhempia on hyvä informoida aineistojen säilyttämisestä ja käytöstä SKS:ssa. Lähetetyt aineistot säilytetään pysyvästi SKS:n arkistossa ja ne ovat vapaasti käytettävissä voimassaolevan arkiston käytösäännön ja soveltuvan lainsäädännön mukaisesti. Näin ollen ne tallentuvat osaksi kulttuuriperintöä ja ovat arvokas osa kuvauksia yhteiskunnastamme.

SKS:n arkisto käsittelee kaikkia henkilötietoja lainsäädännön edellyttämällä huolellisuudella, mutta itse vastaukset tulevat kokonaisuudessaan arkistojen käyttäjien ulottuville. Tekijänoikeuslain nojalla verkkopalveluiden tarjoaminen ei ole mahdollista, joten asiakaspalvelu tapahtuu arkiston tutkijasaleissa. Aineistoja voi siteerata tutkimuksissa. Sen sijaan niiden mahdollinen julkaiseminen tapahtuu vain tekijän luvalla.

Koululaisen kirjoittama keruuvastaus voi olla akateemisen tutkimuksen lähdeaineistoa, johon tutkijat palaavat vuosienkin päästä. Se voi synnyttää lehtijuttuja ja televisiodokumentteja. Kirjoittaja voi löytää sen arkistosta 50 vuoden päästä. Arkistossa kulttuuriperintö säilyy ja on käytettävissä vuosikymmenestä toiseen. SKS:n arkisto vastaa mielellään lisäkysymyksiin.